

var ikke ganske rigtigt, naar det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Klein) talte, som om mit Forslag blev forkastet ved forrige Behandling. Det er ikke rigtigt, det kom nemlig ikke under Afstemning, fordi et andet Forslag, der ikke stod i Modsetning dertil, men hvormed det efter Redactionen var usforeneligt, blev vedtaget. Hvis Forslaget var blevet forkastet, skulde jeg ikke have besværet Thinget dermed, men da jeg for det Første anseer Forslaget for rigtigt, og det for det Andet ikke kom under Afstemning, har jeg anseet det for rigtigt at give det ærede Ting Leilighed til at stemme over dette Forslag. Der er bleven gjort adskillige Indvendinger imod dette Forslag. Det er blevet sagt, at det var ikke klart, hvad det vilde sige at gjøre Bane af at duellere, og at det i saa Henseende ikke var nok, at Vedkommende havde duelleret to Gange. Det er fuldkommen rigtigt. Fordi en Mand duellerer to Gange, kan man ikke sige, at han gjør Bane af at duellere, dertil hører ganske vist, at Vedkommende har til Hensigt at ville gjøre det jevntlig; men det vil slet ikke have nogen Banstællighed for Domstolene efter de foreliggende Omstændigheder at komme til Indsigt i, om det er en Person, der gjør Bane af at duellere. Dette Udtryk „gjør Bane af“ har jeg laant fra Paragraphen om Hæleri, hvor der staaer: „gjør Nogen Bane af“ o. s. v. Det er altsaa et Udtryk, der findes i Loven, og som ikke kan medføre Banstælligheder for Domstolene, der ligesaa let ville kunne skjønne i dette Tilfælde som i Hælerimaterien, om Vedkommende gjør Bane deraf. Det blev dernæst sagt, at Forslaget var overflødigt paa Grund af, at vi ikke have oplevet saadanne Tilfælde. Dertil skal jeg bemærke, hvad jeg har sagt tidligere, og som ogsaa er udtalt af Andre, at fordi et Tilfælde ikke indtræffer hyppigt eller ikke er indtruffet for nyligt, maae vi dog i en Straffelov, der velop skal forudsæe det Kommen- de, vedtage Bestemmelser derom. Vi have her i Landet ikke i 600 Aar haft noget Kongemord, men desuagtet have vi vedtaget en Straffebestemmelse for Kongemordere, hvilket er ganske i sin Orden. Det er vistnok aldrig oplevet eller iagttaget, at Nogen har bedrevet Blodskam mod sin Oldemoder, men ikke desto mindre have

vi en Paragraph derom. Uagtet Noget ikke forekommer, eller ikke hyppigt forekommer, maa Loven være saa fuldstændig, at den forubseer alle mulige Tilfælde og fastsætter de fornødne Straffe. Altsaa den Omstændighed, at Forslaget ikke er praktisk, er ikke nogen berettiget Indvending imod det. Der er dernæst gjort opmærksom paa, at hvis den Tid skulde komme, da der fandtes en Person, der gjorde Bane af at duellere, var det tidsnok at vedtage en saadan Bestemmelse. Nei, saa er det for sild, thi man kan ikke give en Lov tilbagevirkende Kraft, og naar man havde faaet en Person, som virkelig gjorde Bane af at duellere og egne sig til at faae en alvorlig Straf, kunde vi ikke ramme ham ved den Lov, man da gav. Jeg troer derfor, der er god Grund til at vedtage Underændringsforslaget Nr. 3 til Ændringsforslaget Nr. 22. Jeg har fremdeles til denne Materie stillet et Par Underændringsforslag, der, som bemærket, have forskjellig Affattelse, men den samme Tanke. Den forskjellige Affattelse hidrører fra, at de skulde lempe sig efter den forskjellige Redaction, Paragraphen kunde faae. De Herrer ville see, at disse Forslag ikke have stor Betydning. Jeg har aldeles ikke ved dem tilstøttet at gjøre nogen Forandring i Lovens Tanke, men kun at bidrage til, at Lovens Tanke kunde komme klart frem. Det er mig ganske klart, at selv om disse Forslag ikke vedtages, maa Loven fornøstigtvis forstaaes saaledes, som jeg har villet gjøre det klart ved mit Forslag. Men nu hører jeg af en æret Taler (Klein), hvis Mening i saa Henseende bør have stor Vægt, at mit Forslag er overflødigt, hvad jeg selv tildeels kan indrømme, og dernæst, at det maaskee kunde medføre Misforstaaelse. Jeg vil derfor erklære, at jeg tager Underændringsforslagene Nr. 7 og 8 tilbage.

Retteelse i R. Hansens Foredrag:

- Sp. 1767, Linie 2 f. n.: „16 Rd. og omtrent 3 Edr. Byg om Maret“, læs: „16 Rd. pr. Ed. Hafforn og omtrent 3 Edr. Byg om Maret i Tiende“.
- 1769, Linie 6 f. n.: „1,000 à 1,100 Rd. og 24 Edr. Byg“, læs: „1,000 à 1,100 Rd. og 4 à 5 Edr. Byg pr. Ed. Hafforn“.